

Tổng Quan Về Các Loại Ma Túy/ Chất Gây Nghiện Mới

BSC2 Huỳnh Thanh Hiền
BV Tâm thần Tp HCM

1/ Nấm Thần (psilocybin)

2/ Kratom

3/ N-Ethylpentylone

4/ 5Fluoro-MDMB-PICA

- Một chất gây nghiện chỉ bị xem là ma túy khi bị luật pháp nước sở tại ngăn cấm.
- Trong 4 chất trên thì chỉ có Nấm thần, hoạt chất là Psilocybin là có trong nghị định 73/2018 ngày 15/5/2018 của Thủ tướng chính phủ.
- Danh sách các chất bị cấm ngày càng dài thêm, nếu so với Nghị định số 126/2015 thì đã bổ sung thêm hơn 100 chất và so với nghị định năm 1995 thì là hơn 400 chất.

1. NẤM THẦN

- Còn gọi là nấm ma thuật dịch từ tiếng Anh là Magic Mushroom.
- Tên khoa học là *Psilocybe pelliculosa* mọc tại nhiều nơi trên thế giới như Bắc và Trung Mỹ, bán đảo Scandinavia và vài vùng tại Châu Á.
- Có đến 200 loại nấm khác nhau thuộc họ này có chứa chất Psilocybin với hàm lượng khác nhau nên mức độ gây độc (ảo giác/hoang tưởng, R/L hệ thần kinh tự chủ...) cũng khác nhau. Điều này rất nguy hiểm vì dễ gây ngộ nhận và dẫn đến ngộ độc.

Nấm Thần

Thích Trang này · 26 Tháng 7 · 🌐

Có ai muốn trở thành Mario không ?

Ăn nấm của tôi đi !!!

Mushroom cubensis 1 trip 500k 🍄🍄
mushroom psilocybe 1 trip 450k 🍄 (S)

👍❤️😄 57

44 bình luận

👍 Thích

💬 Bình luận

Cũ nhất ▾

Xem thêm 24 bình luận khác

Thái Nguyễn ib bạn

Thích · Trả lời · 1 ngày

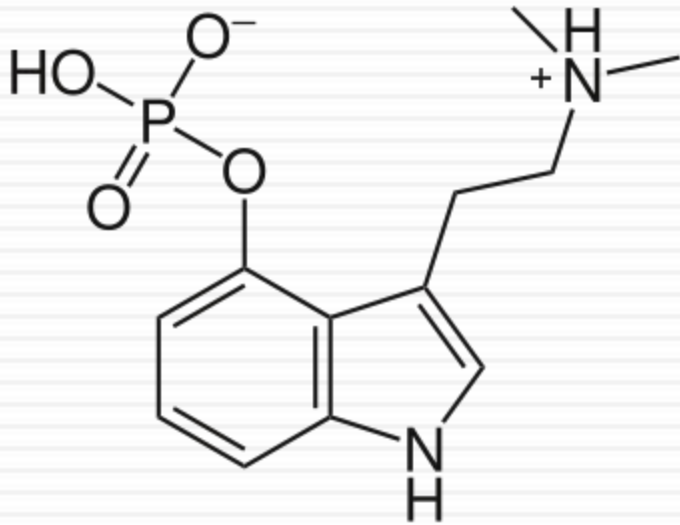
Trần Văn Cao ib

Viết bình luận...

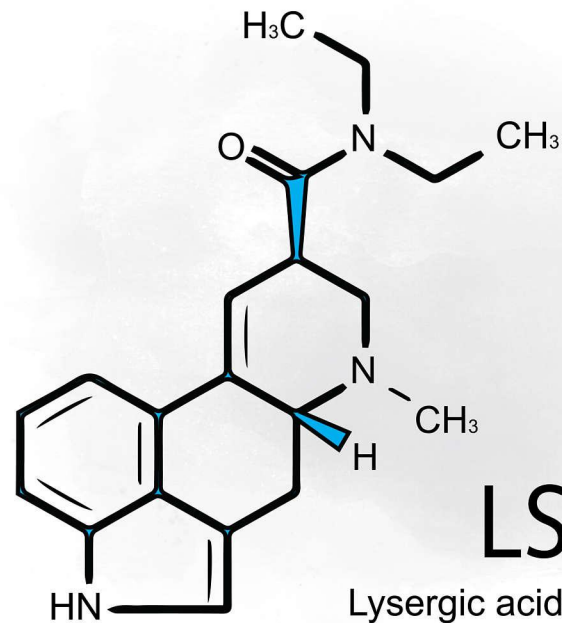
Nấm thần được rao bán trên facebook

Đặc điểm nhận dạng là nấm có màu xanh mốc trên thân nấm.

Psilocybin

LSD

Lysergic acid diethylamide

Ảo thị được trải nghiệm bởi những người sử dụng nấm thần hoặc LSD

- Các tài liệu khảo cổ cho thấy nấm thần đã được sử dụng trong các nghi thức tôn giáo thời tiền sử.
- Albert Hofmann chiết xuất Psilocybin vào năm 1959 từ nấm Psilocybe. Trước đó, ông cũng là người điều chế LSD từ nấm cựa gà.
- Psilocybin bị cấm trên thế giới từ 1965.
- Tại VN, 1 nghị định của Thủ tướng chính phủ vào năm 1995 về các chất ma túy đã liệt kê psilocybin.
- Nói chung nấm thần không mới, nó chỉ mới xuất hiện rộng rãi trong thời gian gần đây.

Dược Lực Học:

- Psilocybin vào cơ thể được chuyển hóa thành psilocin, được cho là đồng vận với các thụ thể 5HT và có ái lực cao với 5HT_{2B} và 5HT_{2C}, có ái lực yếu với 5HT_{2A} và 5HT_{1A}.

Ngoài ra, psilocin còn gián tiếp làm tăng nồng độ dopamine, điều này giải thích tác động gây ảo giác và hoang tưởng của nó.

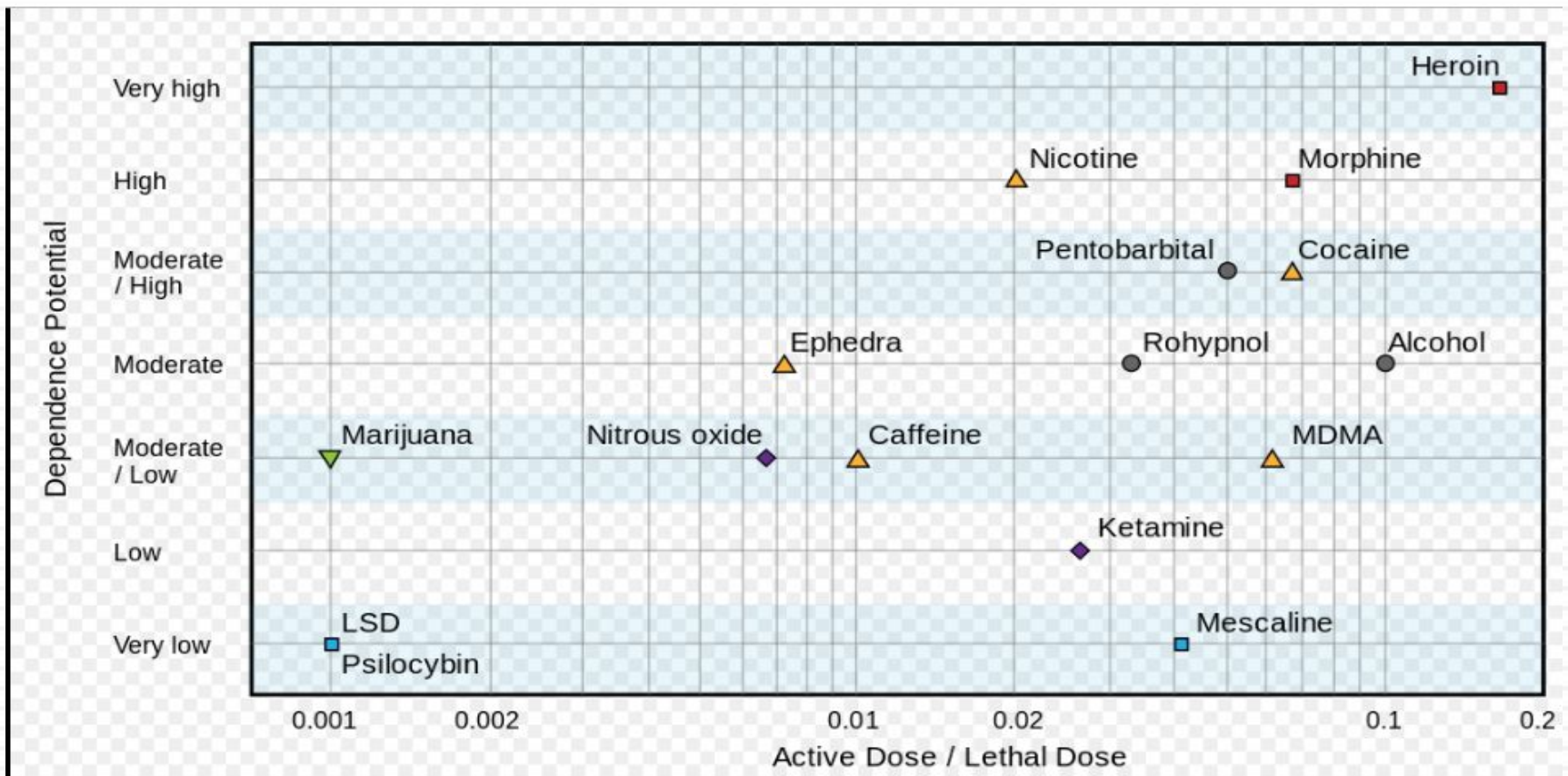
- Các tác động trên hệ serotonin và dopamine của Psilocybin bị đối kháng bởi haloperidol.

Dược Động Học:

- Khoảng 50% lượng psilocybin được hấp thu qua đường tiêu hóa.
- Chuyển hóa qua gan, thải trừ qua mật và thận
- Thời gian bán hủy khoảng 3 giờ.
- Psilocin có tác động hiệp đồng với rượu và thuốc chống trầm cảm.

- Điểm khác biệt của psilocybin và LSD với nhóm Amphetamine là chúng gây ảo thị và gần như 100% các trường hợp, trong khi nhóm amphetamine thường gây ảo thanh và thường chỉ có 15-20% bị ảo thanh.
- Triệu chứng lâm sàng khá đa dạng và tùy thuộc vào nồng độ psilocybin: ảo thị, cặp mắt lơ lơ trắng dã hoặc mù tạm thời (do đồng tử giãn), một trạng thái bị kích thích, vật vã, vã mồ hôi, nôn ói.

-
- R/L nhịp tim và huyết áp (thường huyết áp và mạch tăng rất cao), RL thân nhiệt và mất ngủ thường gặp trong tất cả các trường hợp.
 - Hiện chưa có phương pháp điều trị đặc hiệu, điều trị giống như các trường hợp sử dụng ma túy đá.
 - Psilocybin được cho là ít nghiện và ít độc hơn so với các chất gây nghiện/ma túy khác (xem hình).

Nguồn: “Acute toxicity of drugs versus regulatory status”
Gable RS. (2006).

2. Kratom

- Tên khác là ketum, là 1 loài thực vật tên khoa học là *Mitragyna speciosa*, thuộc họ cây cà phê. Có xuất xứ từ Thái Lan, Indonesia, Malaysia, Myanmar, và Papua New Guinea và được sử dụng trong y học cổ truyền tại các quốc gia này từ nhiều thế kỷ trước.
- Kratom có thể được chào bán trên thị trường với hình dạng 1 viên thuốc và được quảng cáo là thực phẩm chức năng được làm từ thảo dược thiên nhiên nên dễ gây ngộ nhận là vô hại.

Cây Kratom (tên khoa học là *Mitragyna speciosa*)

- Hoạt chất có trong cây kratom là Mitragynine và 7-hydroxymitragynine.
- Dân bản địa thường nhai lá kratom để tăng sự tỉnh táo, tăng khả năng vận động thể chất, cởi mở, thích nói chuyện-giao tiếp và gia tăng các hành vi.
- Các báo cáo cũng cho thấy: với liều thấp sẽ có tác động kích thích, liều trung bình sẽ có tác động giảm đau và liều cao sẽ gây hiệu ứng khoá cảm tương tự như thuốc phiện.

-
- Xác nhận từ FDA là hoạt chất có trong kratom có tác động trên cả 3 thụ thể của nhóm thuốc phiện là κ , δ , μ và khi ngưng sử dụng cũng có hội chứng cai giống hội chứng cai của nhóm thuốc phiện.
 - FDA đã từ chối cấp phép lưu hành các thực phẩm chức năng hay thuốc đông dược có thành phần từ lá kratom và với trách nhiệm của mình FDA đã yêu cầu các cơ quan chức năng tịch thu các lô hàng nhập khẩu có chứa kratom.

- Triệu chứng lâm sàng và hội chứng cai giống như nhóm thuốc phiện nên Kratom bị xem là 1 chất giống thuốc phiện (morphine like)
- Cho đến tháng 1/2018, cây kratom và các hoạt chất của nó vẫn không có tên trong Công Ước quốc tế của Liên Hiệp Quốc về các chất ma túy, chất gây nghiện và các tiền chất và hiện cũng chưa có trong danh mục cấm tại VN.

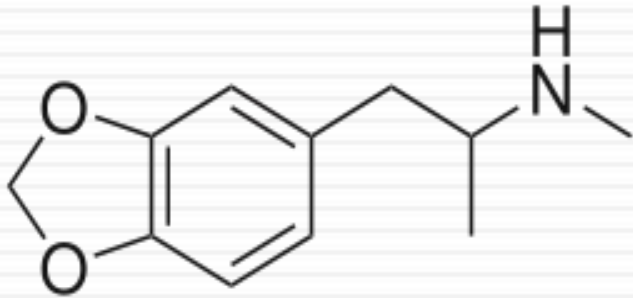
- Hiện chưa có nghiên cứu nghiêm túc nào, với cỡ mẫu đủ lớn được tiến hành trên con người và cũng không có công ty dược phẩm nào có ý định nghiên cứu hay phát triển dược phẩm mới từ các hoạt chất có trong lá kratom.
- Đã có 44 báo cáo về tử vong do Kratom, một số trường hợp được ghi nhận có sử dụng kết hợp với các loại thuốc giảm đau gốc thuốc phiện.

- Theo TS Scott Gottlieb (FDA), từ năm 2010 đến 2015, đã có 660 cuộc gọi đến Trung tâm kiểm soát độc chất Hoa Kỳ về các vụ ngộ độc có liên quan đến kratom (tăng lên gấp 10 lần). Có đến 36 trường hợp tử vong liên quan đến sản phẩm chứa kratom tại Mỹ được ghi nhận. Sử dụng Kratom có thể gây co giật, suy Tb gan và các triệu chứng cai khi ngưng sử dụng. Hiện tại, kratom bị cấm tại ít nhất 16 quốc gia.
- DEA (cơ quan bài trừ ma túy Hoa Kỳ) đã xếp kratom vào bảng 1 (nghiêm cấm sản xuất, mua bán dưới mọi hình thức) từ tháng 10/2016.

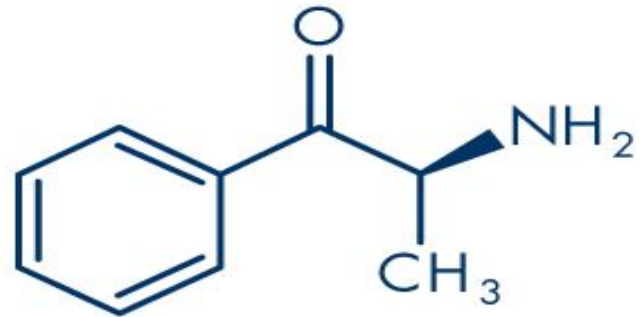
3. N-Ethylpentylone

- Là 1 dẫn xuất của cathinone, 1 chiết xuất từ lá khat và được bán dưới dạng 1 viên thuốc giống thuốc lắc.
- Cathinone đã có trong danh mục cấm nhưng N-Ethylpentylone hiện chưa có trong danh mục cấm.
- Tác động được cho là giống, nhưng mạnh hơn MDMA (100mg MDMA # 30mg N-Ethylpentylone).

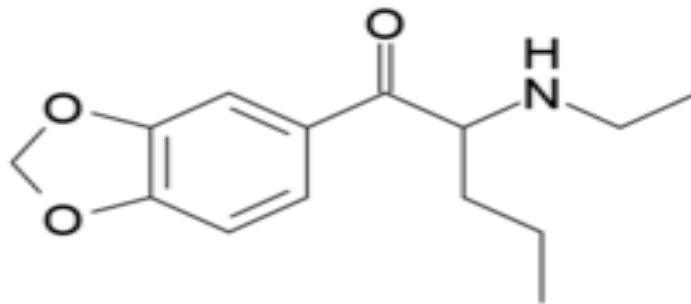
- - Triệu chứng lâm sàng giống như nhóm amphetamine nhưng gây 1 hội chứng cường giao cảm mạnh hơn
- - Khác với viên thuốc lắc thường được uống chung với rượu thì N-Ethylpentylone có thể gây ngộ độc khi uống chung với rượu.
- - Một vụ ngộ độc tập thể với 13 người được ghi nhận tại New Zealand do N-Ethylpentylone.

MDMA

Cathinone

N-Ethylpentylone

Viên thuốc lắc nhưng chứa
N-Ethylpentylone
chứ không phải là MDMA

Viên thuốc lắc cổ điển
(thường chứa MDMA và các
dẫn xuất cùng nhóm ATS)

- - Một vụ ngộ độc viên thuốc lắc được ghi nhận tại 1 BV tư tại TpHCM, trong đó 6 người cùng uống rượu và “cấn lắc” tại 1 bữa tiệc, sau đó kéo nhau về 1 căn hộ và cùng “hít ke” (ketamine), 2/6 người bị ngưng hô hấp tuần hoàn khi vào viện và được CPR thành công nhưng chỉ 1 ca sống còn ca kia chết não, 4 người còn lại vô sự.

- - Phỏng vấn ca sống thì được biết 2 người này mua 2 viên cùng 1 “ổ” và 4 người kia mua tại “ổ” khác.
- - Chỉ ghi nhận theo hướng suy đoán có thể đây là 1 loại “thuốc lắc mới” hoặc bị lẫn tạp chất.
- - N-Ethylpentylone hiện chưa có trong danh mục cấm tại VN.

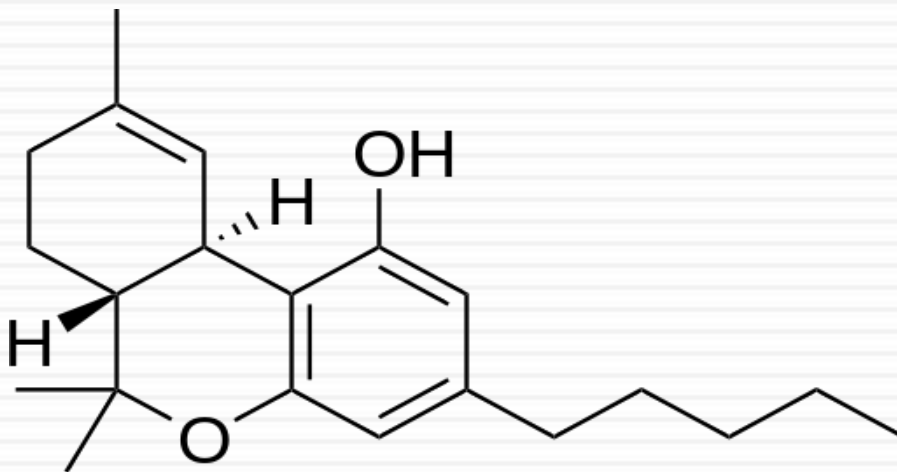
4. Chất 5Fluoro-MDMB-PICA

LƯỢC SỬ:

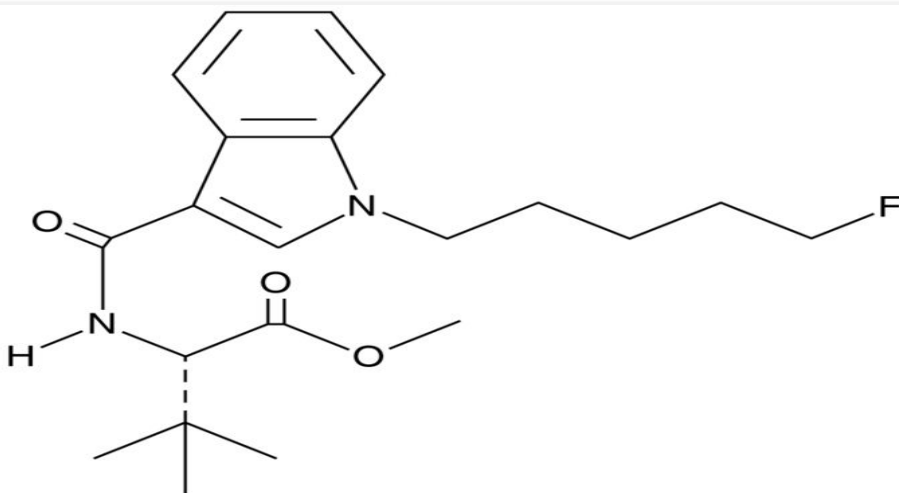
- Được tổng hợp tại Đức vào năm 2009 và vẫn còn trong vòng thử nghiệm
- Vào tháng 7/2016, cảnh sát Đức đột kích 1 cửa hàng bán các gói cần sa và tịch thu 216 gói có bao bì màu sắc sặc sỡ với các nhãn hiệu: “AK - 47”, “Dead Man Walking”, “Joker”, “Supernova”, kết quả phân tích cho thấy có chứa **5Fluoro-MDMB-PICA**.

Tang vật thu công an thu giữ, giám định cho thấy có **5Fluoro-MDMB-PICA** (hình trích từ báo Pháp luật TpHCM)

Tetrahydrocannabinol
(Cần sa thiên nhiên)

5Fluoro-MDMB-PICA

- Được xem là 1 loại cần sa tổng hợp (Synthetic cannabinoids) trong công thức có vòng indol, có tác động giống THC nhưng mạnh hơn nhiều lần (380 lần so với THC).

Nguồn: [S. D. Banister et al; Pharmacology of valinate and tert-leucinate synthetic cannabinoids. *ACS Chem. Neurosci.* 2016, **7**, 1241.]

- Có 11 trường hợp tử vong được báo cáo tại Nhật.

Nguồn: [K. Hasegawa et al; *Forensic Toxicol.* 2015, **33**, 112.]

- 5Fluoro-MDMB-PICA hiện chưa có trong danh mục cấm tại Việt Nam.

CÁC CHẤT PHỤ GIA

- Trên tạp chí [The New England Journal of Medicine \(NEJM\) September 27, 2018](#) có bài về các chất “phụ gia” brodifacoum. Một chất chống đông máu được tìm thấy trong các gói cỏ Mỹ và trong cơ thể của hơn 150 bệnh nhân bị rối loạn đông máu thú nhận có hút cỏ Mỹ trước đó trong các bệnh viện tại Tiểu bang Illinois. Một người trong số đó đã tử vong vì xuất huyết nội sọ

- Cũng trong số báo này, trích dẫn nghiên cứu của Kelkar và cộng sự cho thấy, brodifacoum, được pha trộn vào các gói cỏ Mỹ với mục đích làm kéo dài thời gian tác dụng của các chất cần sa tổng hợp, qua cơ chế ức chế cạnh tranh thải trừ, là nguyên nhân dẫn đến 255 trường hợp rối loạn đông máu và 8 trường hợp tử vong đã được báo cáo trong năm 2018.
- Nguồn:
<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa1807652>.

- - Điều đáng lưu ý là brodifacoum, một dẫn xuất bromophenyl của warfarin và được xem là 1 “super warfarin” có thời gian bán hủy rất dài (16-36 ngày ở người) và được cho là 1 thuốc diệt chuột rất hữu hiệu!
- - Brodifacoum có thể dẫn đến rối loạn đông máu kéo dài hơn 9 tháng qua cơ chế hoạt hóa men epoxide reductase tiêu hủy vitamin K và sự tiêu hủy này vẫn tiếp diễn dù bromophenyl đã bị cơ thể thải trừ.
- Nguồn:

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMe1810418>

KẾT LUẬN

- Cuộc chiến với ma túy sẽ còn dài và sẽ không có hồi kết. Đừng bao giờ nghĩ rằng có thể dễ dàng chiến thắng cuộc chiến này, vì thế giới ngầm luôn “phát minh” ra chất mới chưa bị luật pháp ngăn cấm.
- Các chất ma túy nói ở trên không làm dương tính các test thử nhanh đang có trên thị trường VN và sẽ là 1 thách thức cho các cơ quan pháp luật.
- Chúng ta chỉ có thể làm giảm tác hại của ma túy trên cộng đồng và tăng cường giáo dục cho thế hệ trẻ tránh sa vào con đường nghiện ngập.

Cám Ơn Quý Vị Đã Lắng Nghe.